БЕКОБОД ТУМАНЛАРАРО ИКТИСОДИЙ СУДИНИНГ АЖРИМИ

(даъво аризасини кўрмасдан қолдириш тўгрисида)

2024 йил 2 апрель

Бекобод шахри

Бекобод туманлараро иқтисодий суди судьяси А.Ганибаев раислигида, Ш.Усаржоновнинг котиблигида, Бекобод туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши вакили Х.Мирзаев (ишончнома асосида) иштирокида, даъвогар "Эгамбердиев Абдузокир" фермер хўжалиги манфаатида Бекобод туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашининг жавобгар "АРК ВЕКОВОР" масъулияти чекланган жамиятидан 344 219 581 сўм асосий қарз ва 6 884 391 сўм пеня ундириш тўғрисидаги даъво аризаси юзасидан қўзғатилган ишни очиқ сайёр суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

аниклади:

"Эгамбердиев Абдузокир" фермер хўжалиги (бундан буён матнда "даъвогар" деб юритилади) ва "АРК ВЕКОВОР" масъулияти чекланган жамияти (бундан буён матнда "жавобгар" деб юритилади) ўртасида Пахта хом ашёси етиштириш ҳамда харид қилиш бўйича 2023 йил 10 январда 52-сонли шартнома имзоланган.

Шартнома шартларига кўра, даъвогар пахта хом ашёси етказиб бериш, жавобгар эса етказиб берилган махсулотни қабул қилиб, унинг ҳақини тўлаш мажбуриятини олган.

Шартнома шартларидан келиб чиқиб, даъвогар умумий қиймати 439 698 170 сўмлик пахта хом-ашёсини жавобгарга етказиб берган.

Даъвогар етказиб берилган пахта хом-ашёсининг ҳақини тўлаб бериш юзасидан жавобгарга талабнома юборган ва ушбу талабнома жавобгар томонидан оқибатсиз қолдирилган.

Шундан сўнг даъвогар манфаатида Бекобод туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгардан 344 219 581 сўм асосий қарз ва 6 884 391 сўм пеня ундиришни сўраган.

Даъво аризасига асос қилиб, даъвогар ўзининг шартномавий мажбуриятини лозим даражада бажариб, шартномада белгиланган микдордаги пахта хом-ашёсини жавобгарга етказиб берганлиги, ушбу махсулотлар жавобгар томонидан тегишли хисоб фактураларга асосан қабул қилиб олинганлиги, махсулот ҳақи юзасидан қисман тўлов амалга оширилганлиги, шартномага кўра жавобгар етказиб берилган маҳсулот ҳақи бўйича якуний

тўловларни 2023 йил 31 декабрь кунига қадар тўлаб бериши лозимлиги, бирок ушбу мажбурият жавобгар томонидан бажарилмаганлигини кўрсатган.

Даъвогар суд муҳокамасининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган бўлса-да, бугунги суд мажлисида иштирок этмади, даъво аризаси юзасидан фикр билдирмади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси 170-моддасининг учинчи қисмига кўра иш мухокамасининг вақти ва жойи тўгрисида тегишли тарзда хабардор қилинган жавобгар, учинчи шахслар суд мажлисига келмаса, низо уларнинг йўқлигида хал қилиниши мумкин.

Мазкур холатда суд, низо юзасидан қарор қабул қилиш учун материаллар етарли эканлигини инобатга олиб, Узбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 170-моддаси талабларидан келиб чиқиб, ишни даъвогар вакили иштирокисиз кўришни лозим топди.

Суд мажлисида иштирок этган Бекобод туман фермер, дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгалари кенгаши вакили даъво талабларини кўллаб-кувватлаб, даъвони каноатлантиришни сўради.

Жавобгар вакили судга ариза билан мурожаат қилиб ишни ўзининг иштирокисиз кўришни сўради.

Суд, ишда иштирок этувчи шахс вакилининг тушунтиришини тинглаб, иш хужжатларини ўрганиб чиқиб, куйидагиларга асосан даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Аникланишича, кредитор "Ўзсаноаткурилишбанк" акциядорлик тижорат банкининг қарздор "АРК ВЕКАВОD" масъулияти чекланган жамиятига нисбатан тўловга қобилиятсизлик тўгрисида иш кўзгатиш ва тугатишга доир иш юритишни бошлашни сўраган.

Бекобод туманлараро иқтисодий судининг 2024 йил 19 мартдаги ажрими билан жавобгар "APK BEKABOD" масъулияти чекланган жамиятига нисбатан тўловга қобилиятсизлик тўғрисида иш қўзғатилиб, кузатув тартиб таомили жорий этилган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107-моддаси 9-бандига кўра, жавобгарга нисбатан банкротлик тўғрисида иш кўзғатилган бўлса ва жавобгарга нисбатан тақдим этилган талаб қонунга кўра банкротлик тўғрисидаги иш доирасида кўрилиши лозим бўлса, суд даъво аризасини кўрмасдан қолдиради.

Демак, мазкур холатда даъво аризасида банкротлик тўгрисида иш кўзғатилган жавобгарга нисбатан талаб билдирилган. Шу боис даъво аризаси кўрмасдан қолдирилиши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Иктисодий процессуал кодекси 118-моддасининг биринчи кисмига кўра, суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг каноатлантирилган даъво талаблари микдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади.

Қайд этилганларга кўра, суд иш хужжатларини тўлик ўрганиб, даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни, суд харажатларини даъвогар зиммасига юклашни лозим топди.

Узбекистон Республикаси Президентининг "Фермер, дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгалари фаолиятини янада ривожлантириш бўйича ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида" 2017 йил 10 октябрдаги ПҚ-3318-сонли қарорининг 3-бандига кўра, Фермер, дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгалари кенгашларига фермер, дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгалари манфаатларини кўзлаб судга давлат божи тўламасдан даъво аризалари, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, махаллий давлат хокимияти органларининг қарорлари, уларнинг мансабдор шахслари хатти-харакатлари (харакатсизлиги) устидан шикоятлар тақдим этиш хуқуқи берилган. Бунда даъво аризасини қаноатлантириш рад этилганда манфаати кўзлаб даъво аризаси киритилган фермер, дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгаларидан давлат божи ундирилмайди.

Мазкур Қарор талабларидан келиб чиқиб, даъво аризаси бўйича манфаати кўзланган шахс яъни, даъвогардан давлат божи ундирмаслик ҳамда олдиндан тўланган почта харажатини унинг зиммасида қолдиришни лозим топди.

Юқоридагилардан келиб чиқиб ҳамда Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107, 118, 195-196-моддаларини қўллаб, суд

ажрим килди:

Даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Даъво такдим этишда тўланган 34 000 сўм почта харажати даъвогар "Эгамбердиев Абдузокир" фермер хўжалиги зиммасида колдирилсин.

Мазкур ажрим устидан бир ой муддат ичида Бекобод туманлараро иктисодий суди оркали Тошкент вилоят судига апелляция тартибида шикоят килиниши (прокурор эса тарафнинг мурожаати бўлган такдирда протест келтириши) мумкин.

Раислик қилувчи, судья

А.Ганибаев

